

Választás
1994.
Kezdhünk
mindent előről

4. oldal

FÜGGETLEN DÉLVIDÉK

Meghalt a
bajai festők
doyenje

6. oldal

1994. június 1., szerda — IV. évf., 22. szám

KÖZÉLETI HETILAP

ÁRA: 28 FORINT

Végre itt a nyár!

Baján a Sugovica-parti strandon a meleg beköszöntével megkezdődött a strandszezon. Amint felvételünkön látható, a fürdőzők bedobták apait, anyait... (Fotó: Szabó Ferenc)

Egy börtönparancsnok emlékei

Jó néhány hete már, hogy lapunkban olvashatták riport-sorozatokat, amelyben dr. Ruzicska László, a szegedi Csillag börtön egykori parancsnoka mesélt élményeiről. Úgy tűnik, igencsak izgalmas témát vázolt föl az a néhány gépelt oldal, mert azóta tucatszám érkeznek hozzám a telefonok és levelek, melyben a folytatást kérik az olvasóink. Nem csoda ez az élenk érdeklődés, hiszen a börtönök belső élete évtizedek óta tabunak számított a magyar tömegtájékoztatásban, s hadd tegyem hozzá, hogy a most leköszönő kormány sem tett túl sokat azért, hogy a szélesebb közvélemény megtudja, miként is élnek a szabadságuktól megfosztott emberek. Így aztán jómagam is örömmel tettem eleget a kéréseknek, s kopogtattam be újra Ruzicska úr ajtaján.

Dr. Ruzicska László egykori börtönparancsnok

Az egykori börtönigazgató pedig szívélyesen fogadott, mint aki örömmel veszi, hogy „börtönviselt” dolgairól esik szó.

- Hol is hagytuk abba a múltkor?

- Richter Richard ügyénél - emlékezik vissza már az első pillanatban Ruzicska doktor, s arcán jól kivehető, az egykori kékes gyilkos főlemlítése még

most is vastag barázdákat rajzol.

- Valóban, Richter Richard... De úgy tudom, nemcsak a párját ritkító bűncselekmény miatt keresztelte el a börtönzsargon a szegedi Csillag börtönt a „leg-súlyosabb ház”-ra.

- Nem bizony, Ricsinek ehhez semmi köze. A börtön onnan kapta ezt a nevet, hogy ide

szállásoltak be minden olyan keményfiút, aki emberölés, rablás, erőszakos közönséges minősített esetei miatt öt évnél hosszabb börtönbüntetésre ítélték. A 70-es, 80-a években itt lakott Magyarország minden életfogytiglanra ítélt bűnözője. Akkoriban jómagam előadásokat tartottam az egyetemen épp a bűntetés-végrehajtás témaköréből.

folytatás a 11. oldalon

Szeged botránya - a Világ Utcája

Szeged az elmúlt években ismét bizonyította, hogy nemigen igyekszik kitörni abból az elefántcsonttoronyból, melybe önmagát zárta be. Ebben a városban olyan vezetők is döntések fontos gazdasági és egyéb kérdésekben, akik nem a város polgárainak érdekeit képviselik, hanem a pillanatok hatalmi mámorában tetszelegnek.

A kezdetkor - négy évvel ezelőtt - azok a szegediek, akik külföldön elismert üzletemberek lettek szülővárosukat segítve, a beígért privatizációs lehetőségek miatt is, tőkét szándékoztak befektetni a Tisza-parti városba. Nem kellett sok időnek elteltén ahhoz, hogy megismerve a magyar privatizációs ügyleteket, a szabálytalan ten-

der kiírásokat, elsőnek a japán tőke vonult ki az országból. Található a volt az egykori szegedi cselgáncsedző azóta elismert angol üzletember John Dora megállapítása a magyar privatizációra: a szerelmi örömeiket is szeretnék élvezni, meg jó lenne szűznek is maradni!

folytatás a 7. oldalon

Kettős halállal végződött a kamionbaleset

Ennyi maradt a kamion elejéből a robbanás után

Borzalmas közúti tragédia történt május 17-én, szerdán este 10 óra körül, nem messze a bajai Duna-hídtól, a Cserta-parti bejáró közelében. Egy görög kamion, mely tartályában etilacetátot szállított, Baja felé tartva a közúti hid szalagkorlátját áttörve az út menti árokba borult.

A tartály felhasadt, s tartalma meggyulladva lángba borította a kamiont. A sofőrök egyikét, Petrov Sohrtist életveszélyes, társát, Yanus Caperonist súlyos sérülésekkel szállították a bajai kórházba. A vezetőfülkében két bácsbokodi személy - a 33 éves Majstrovics György mérnököt és Bánóczki Zsolt, 22 éves fiatalember - tartózkodott, akik a helyszínen szörnyethaltak, összeégett holttestüket csak reggel 7 óra előtt tudták kiszabadítani a tűzoltók. Mint utóbb kiderült, nem stopposokként kerültek a járműbe, csupán segíteni akartak az eltévedt sofőrnek.

folyt. az 5. oldalon

Szekszárd mégsem marad EXPO nélkül?

A szerencsétlen sorsú Gemenc Expo mutatta meg, hogy Tolnának, így Szekszárdnak is szüksége van olyan rendezvényre, ahol bemutatkozhatnak a helyi vállalkozók a helyi piacon. Ez azért is fontos most Tolna megyében, mert egyre inkább nyilvánvalóbbá válik, hogy a térségben Baranya és Somogy messze megelőzi Tolnát.

Az utóbbi években a régió másik két megyéje, a szerencsétlen sorsú bányászat ellenére is, lépni tudott, s Tolnát visszaszorította a háttérbe. Ezen akart annak idején segíteni Kanalovics László vállalkozó, aki 30 ezer négyzetméteren megal-

kotta a Gemenc Expót, gondolván arra, hogy a közelben felépülő Duna-híd majd fejlődést hoz a városnak (ebben óriási igazság lakozik, mivel a térség két Duna-híddal rendelkező városában, Baján és Dunaföldváron sokkal jobban meggyökeresedett a polgári lét, kereskedővárosok alakultak ki... a többit már nem kell leírni, az említett települések lakói érezkelhetik, hogy Kanalovics László nem álmokat kergetett), és érdemes kialakítani egy vásárvárost. Nem lett igaza: mielőtt a Duna-híd alapkövét elhelyezik (hol és mikor?), addigra Kanalovics László tönkrement. Öt év múlva biztosan a térség egyik legfontosabb vására lenne a Gemenc Expo.

Az egyiket árverezik, a másik pedig indul

Most úgy tűnik, hogy Szekszárd mégsem marad Expo nélkül. Hogy a világhiállítás idejére mivé alakul az új próbálkozás, még nem tudni. Annyi bizonyos: a volt Gemenc Expót az OTP valószínűleg elárverezteteti, ugyanakkor az új már készülődik, hogy Szekszárd mégse legyen „vásártalan”.

folytatás a 11. oldalon

nálunk és a nagyvilágban - nálunk és a nagyvilágban - nálunk és a nagyvilágban - nálunk és a nagyvilágban - nálunk és a nagyvilágban - nálunk és a nagyvilágban - nálunk és a nagyvilágban

Két éve vannak érvényben a szankciók

Akasi Jaszusi, az ENSZ-főtitkár boszniai főmegbízottja felszólította a szembenállók vezetőit, hogy a hét derekán Genfben kezdjenek tárgyalásokat az általános tüzszünetről.

A tervek szerint ezen jelen lesz a három boszniai közösség vezetője, továbbá az amerikai és az orosz elnöki megbízott, Charles Redman és Vitalij Csurkin, valamint a két közvetítő, Lord Owen és Throvald Stoltenberg. Owen szerint komoly esélye van egy négy hónapos általános tüzszünet megkötésének, míg Radovan Karadzic azt állítja, hogy mindezekelőtt a Szerbia és Montenegró elleni szankciókat kell megszüntetni - addig semmilyen megállapodást sem ír alá.

A boszniai szerbek vezetője a napokban vajdasági köntut tesz, és a fentiek Szabadkán jelentette ki abból az alkalomból, hogy megalakították az általa vezetett Szerb Földek Szerb Demokratia Pártja helyi szervezetét. A béke érdekében, úgymond hajlandók tárgyalni bizonyos területek visszaadásáról, ám ezt „parlamentjüknek” kell jóváhagynia, de az sincs kizárva, hogy népszavazást rendeznek a szóban forgó területen.

Karadzic még keményebb feltételeket támasztott vasárnap

Újvidéken, kijelentve, hogy a területek százalékarányos felosztásánál fontosabb a minőség, s ők elfogadnák a 49:51 arányú felosztást is, ha megkapják a „szerb Szarajevót és szerb Tuzlát”. Hadseregük jelenleg passzív ellenállást tanúsít, de ha a nemzetközi közösség nem állja útját a muzulmánok offenzívájának, akkor minden eszközzel visszavágnak, és a muzulmánok nem számíthatnak többé engedményekre. Az újvidéki sajtóértekezleten köszönetet mondott a „sokféle támogatásért”, amiben a Vajdaság részesíti köztársaságát.

Szerb források a bosnyák egységek újabb támadásáról számoltak be az észak-boszniai frontokon. A bosnyák gyalogság Teslicnél két áttörési kísérlet után kénytelen volt visszavonulni. Támadták a szerb állásokat Dobojtól nyugatra is. A Száva menti Orasjenál - e források szerint - a boszniai horvátok és a horvát hadsereg együttesen lépett fel a szerbek ellen, s vasárnap négy aknagránátot lőttek ki Brcko irányába. Szombaton hat nagy kaliberű lövedék robbant a városban, egy ember életét veszítette, és tizenötén megsebesültek.

A szarajevói rádió beszámolója szerint a szerb tüzérség a közép-boszniai Bugojnót, Travnikot és Gradacacot lőtte, az

utóbbi városban négy gyermek meghalt.

Az ENSZ szarajevói szóvivője bejelentette, hogy a szerbek többszöri felszólítás után Gorazde körzetében lehetővé tették a nemzetközi megfigyelők szabad mozgását.

Oroszország nem vétőzhat a NATO-ban

MTI

A Welt am Sonntag című lap szerint Klaus Kinkel német külügyminiszter elutasítja, hogy Oroszország megvétőzhasson NATO-akciókat, vagy hogy vétőjoggal éljen a közép- és kelet-európai reformországok NATO-felvételénél.

Klaus Kinkel a Welt am Sonntag hasábjain az orosz vétőjog mellett visszautasította azokat a moszkvai elképzeléseket is, hogy a NATO-t az EBEE alá rendeljék, vagy hogy hierarchiát alakítsanak ki, ahol az EBEE szerepelne az első he-

Az élénk harci tevékenység ellenére Szarajevóból olyan hírek érkeztek, hogy ENSZ-székértők gyorsított ütemben dolgoznak a négy hónapos általános tüzszünet előkészítésén, amely a közeli napokban már életbe léphet.

lyen, az Észak-atlanti Együttműködési Tanács a másodikon, a békepartnerség a harmadikon, s a NATO a negyediken. - Mindenesetre az európai biztonság szempontjából az EBEE-nek központi funkció jut, cselekvőképességét erősíteni kell - tette hozzá a német diplomácia vezetője.

Kinkel mindazonáltal azt is megjegyezte, hogy a NATO-nak ajánlatos Oroszországot jelentőségének megfelelően bevonni Európa új politikai építményébe, nem szabad új szakadékokat előidézniük.

Iliescu az észak-erdélyi holocasutról

Vasárnap Erdély-szerbe megemlékeztek az észak-erdélyi holocaust 50. évfordulójáról. A legnagyobb szabású rendezvényre Nagyváradon került sor, ahol jelen volt Victor Obaschi, a román államfő tanácsosa is, aki felolvasta Ion Iliescu elnök üzenetét.

A román államfő „a horthysta megszállás alá került észak-erdélyi területeken” elkövetett gyilkosságokról és borzalmakról szólva leszögezte: 1994 májusában több mint 1300 helységet dúltak fel, 150 ezer zsidót hurcoltak el, s ez a dráma közvetlen következménye volt annak az elnyomó és népirtó politikának, amelyet a Horthy-rendszer alkalmazott a nem magyar lakossággal, mindenekelőtt a többségi románssággal szemben.

Az államfői üzenet ismételt említést tett az Észak-Erdélyben lemészárolt románokról, ám nem tért ki a románsság magyar- és zsidóellenes atrocitásaira. Üzenete végkövetkeztetéseként Iliescu leszögezte: a román nép saját szomorú tapasztalata alapján üzen hadat az antiszemitizmusnak, az idegengyűlöletnek, a szélsőségeknek.

Pokolgép robbantak Bilbaóban

(MTI)

Három személy súlyosan megsebesült vasárnap Spanyolországban két bomba egymás után bekövetkezett felrobbanásától a baszkföldi Bilbao városának közelében, a tengerparton. A spanyol rendőrség lezárta az érintett tengerpartot, és megkezdte a kutatást esetleges további pokolgépek után. Az első pokolgép 10 órakor robbant fel a Playa de la Arena nevű strandon, és megsebesített egy asszonyt és leányát. Néhány perccel később egy idős férfi sérült meg igen súlyosan, amikor felemelte a másik bombát rejtő szatyrot, és az a kezében robbant fel.

Vérengzés Indiában

(MTI) India Asszám államában vasárnap bodo törzsi harcosok megtámadták egy tucatnyi falut, ahol betelepült idegen lakosság él. A puskákkal és bozótvágó késekkel felfegyverzett támadók a hivatalos jelentések szerint 21, tanúk szerint 50 embert megöltek, tíz falut feldúltak, hétezer embert elűztek otthonából.

Halálos figyelmetlenség

Kecskemét külterületén 27-én este egy 19 éves kecskeméti nő személygépkocsijával áttért az úttest menetirány szerinti bal oldalára, és összetűközött a vele szemben haladó személyautóval. A nő utasa a helyszínen meghalt. Kettőn könnyű sérülést szenvedtek, egy utas pedig életveszélyesen megsebesült.

Kiutazási engedélyre várnak a havannai követség elfoglalói

MTI Belgiumnak kevés reménye van arra, hogy érdemi segítséget nyújthasson a havannai követségét szombaton előzönlött több mint száz kubai számára.

A legtöbb, amit tehet: igyekszik biztosítékot szerezni a havannai hatóságoktól, hogy az érintetteket nem teszik majd ki zaklatásnak vagy büntetésnek, ha végül a belga képviselő elhagyására kényszerülnek - jelentette ki Willy Claes belga külügyminiszter vasárnap, a havannai belga követségen kialakult helyzetet értékelve. A belga diplomácia vezetője Brüsszelben közzétett nyilatkozatában emlékeztetett arra, hogy a kubai vezetőség „következésként elzárkózik” attól, hogy kedvező választ adjon az országot elhagyni óhajtok szá-

mára. Belgium a maga részéről kevés reményt táplál a jelenleg a havannai követség területén tartózkodó 114, emigrálni vágyó kubai ügyét illetően - tette hozzá, és utalt rá, hogy pillanatnyilag a legfőbb gond valamiféle szállást biztosítani számukra. Claes egyúttal +kétségbeesett politikai üzenetet tartalmazó akcióként értékelte a belga követség előzönlését, amelynek kapcsán intenzív tárgyalás folyik a belga nagykövét és kubai hatóságok, illetve Kuba brüsszeli nagykövete és a belga külügyminisztérium között.

Roberto Robaina kubai külügyminiszter szombaton este megerősítette a korábbi hasonló kísérletek alkalmával képviselt kubai álláspontot, miszerint „nem ez a módja annak, hogy bárki is elhagyja az országot”.

Meghalt Erich Honecker

(MTI) A ZDF német televíziós állomás vasárnapi információja szerint 81 éves korában Santiago de Chilében rákban elhunyt Erich Honecker, az egykori NDK Államtanácsának exelnöke, az NSZEP KB volt

főtitkára. Honecker családja körében élt a dél-amerikai államban, miután 1993 januárjában elhatalmasodó betegségére hivatkozva gyakorlatilag bezúntatték az ellene folyó pert és kiengedték Németországból.

Harminc évig egy ablaktalan kamrában

A szarotvi rendőrség munkatársai Jersov városában egy idős asszony félig összedőlő házában olyan 53 éves férfira bukkantak, aki - mint utóbb kiderült - 30 éve élt egy ablaktalan, ajtó nélküli kamrában, ahová 80 éves édesanyja egy lyukon át adta be az ételt. Mint a helyi Verszija nevű újság megírta, az esetre akkor derült fény, amikor az öregasszony a rendőrséghez és a helyi önkormányzathoz fordult, hogy segítsenek neki helyreállítani az összedőlő kemencét. Az áldatlan állapotok láttán a nének az ajtó javasolták, hogy költözzön új

lakásba, ám ezt váratlanul ijedten és rémülten utasította vissza. Ekkor kezdték el kutatni. A néni nem tudta megmondani, hogy annak idején normális és egészséges fia miért választotta önként a kamrai száműzetést. Az 53 éves férfi kezei rendkívül erősek voltak az állandó négykézláb járástól. Beszélni nem tud, sőt hangot sem adott ki. A rendőrség kórházba vitte őt, és igyekeznek kideríteni, hogy mi vezette rá a bujkálásra, és az anyját arra, hogy erről senkinek sem szólt, még a szomszédok sem tudtak róla.

Több szezonmunkás mehet Ausztriába

MTI A Bergenlandban igen nagyrebecsült magyar mezőgazdasági kisegítőmunkásokra is vonatkozik az a könnyítés, amelyet a külföldi szezonmunkások ausztriai alkalmazásának kvótáinak csökkentésére jelent. Josef Hesoun szociális- és munkügyi miniszter - a Der Standard című bécsi lap szombati jelentése szerint - az idegenforgalmi és a mezőgazdasági szezonmunka területén a korábbihoz képest emelt kontingenst engedélyezett az idei évre. Az idegenforgalomban a nyári csúcsidekban - május és szeptember

között - 1800 alkalmazott vehető fel szezonális kisegítőként külön engedély nélkül, míg a mezőgazdaság március és november között 3020 ilyen segédet alkalmazhat. Hesoun intézkedése a tavalyi kudarc beismerésével egyenértékű: akkor a külföldiek létszámának visszaszorításával egyidejűleg az Ausztriában tartózkodó boszniai menekülteket irányították ide, ám e munkakeről - gyakorlatlansága, nyelvi nehézségek miatt - a gazdák idegenkednek.

Újabb gyűjtogatás a solingeni évfordulón

A hétfőn különleges biztonossági intézkedések mellett emlékeztek meg németek és külföldiek az egy évvel ezelőtti solingeni merénylet áldozatairól. 1993. május 29-re virradóan egy szélsőjobbaldali által felgyújtott lakóépületben öt török személy vesztette életét.

A békésen lezajlott tömegdemonstrációkon szombaton négyezren, vasárnap tízezer vettek részt - jelentette az ORB/MDR televízió-állomás. A jobb- és baloldali radikálisok esetleges akcióitól, összecsapásaitól több ezer rendőr óvta a megemlékezőket.

Johannes Rau, Észak-Rajna-Vesztfália szociáldemokrata miniszterelnöke vasárnapi so-

lingen beszédében rámutatott, hogy az alkotmány garantálta emberi jogoknak nem szabad alulmaradniuk az utcai ökológia szemben. Rau a civil kurázi fontosságát is hangsúlyozta.

Ignatz Bubis, a Németországi Zsidók Központi Tanácsának vezetője az egybegyűlések előtt felszólította az államot, hogy tegyen meg mindent a rasszista, idegenellenes tendenciák megfékezésé érdekében.

MTI

Gyűjtogatás történt vasárnap virradóan a Hessen tartománybeli Seligenstadban. Az épületben sportolók, főleg törökök rendeztek éppen ünnepséget. A tűzben senki sem sérült meg.

Áden cáfolja a tüzszünetajánlatot

MTI

Az elszakadásért harcoló dél-jemeni hadsereg vasárnap virradóra két rakétát lőtt ki az északi, kormánypárti hadsereg állásaira. Előzőleg az esti órákban a kormányerők is rakétával lőtték Ádent, amely nem messze a város olajfőmunkájától csapódott be.

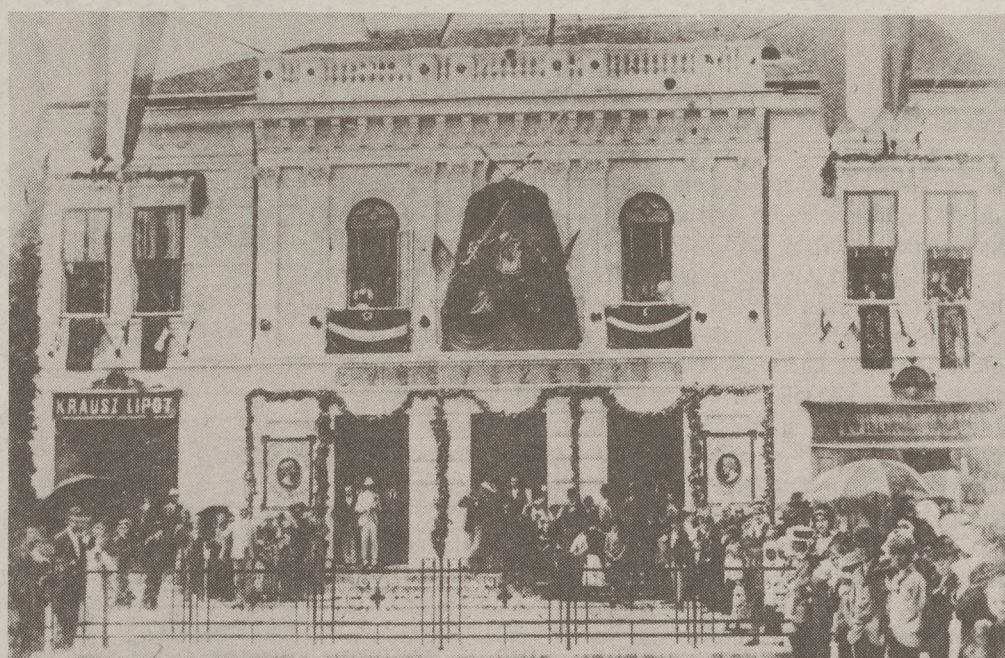
A dél-jemeni vezetés vasárnap cáfolta, hogy soraiból bárki is feltétel nélküli tüzszünetre

tett javaslatot az országban dúló polgárháborúban. A Jemeni Szocialista Párt tisztviselőjét idéző ádeni rádió szerint a déliek továbbra is ragaszkodnak két korábbi kikötésükhöz.

SZÁZ ÉVE ÁLL TÓTH KÁLMÁN SZOBRA

Baja egyik legszebb terén, melyet a hálás utókor róla nevezett el, áll Tóth Kálmán szobra. Szülővárosa, melyet úgy szeretett, hogy - amint egyik kortársa írja róla - "még a királyi palotát is letolta volna Bajára", szobrot emelt neki - mintegy kiengesztelésül, hogy az 1878-as képviselőválasztáson megbuktatták, melyből ő Baja népe szeretetének elvesztését látta, s mely utolsó tórdőfés volt túlértékenny poétai szívébe.

Diszemelvény a szobor leleplezésekor 1894. június 3-án (korabeli felvétel)

Halála után a városzerte megindult mozgalom élén Csopor Gyula városi aljegyző, költő, Tóth Kálmán lelkes híve állt, aki egyik alkalmi versében így követelt szobrot városa nagy fiának:

"Szobrot neki! Márványból, ércből emléket neki!

A város hű fiát el nem feledheti!"

1894. június 3-án országos ünnepség keretében, a város apraja-nagyja jelenlétében leleplezték le a szobrot, mely Bezeredy Gyula szobrászművész legsikerültebb alkotása.

Kevesen tudják, hogy a 3.44 méteres gránit talpazaton álló 2.66 méteres ércből készült szobor az első realista szobrok közül való Magyarországon.

Bezeredy műve java férfikörében ábrázolja a költőt. Az 1860-as évek egyszerű magyar ruháját viseli. Könnyedén áll, jobbkezét zsebre rakja, a balban pedig könyvet tart. A kissé emelt, fődellen fő egyenesen tekint le a nézőre. Semmi pátoz, de annál több bensőség, semmi követelés, semmi stílzaltság, csupán természetesség; ezek teszik a szobrot becsessé,

érdekessé. Aki ezt a nemes egyszerű alkotást látja, érzi az igazság és a művészet erejét, mely a szokott frázisok és közhelyek nélkül is tud hatni. A szobor mint arckép is kitűnő. Magas kőtalpát lant, kard és vadrózsák csoportja díszíti. A mintát és a díszítvényeket Nápolyban öntötték bronzba az úgynevezett viasz eljárás szerint, mely fölöslegessé tesz minden cizellálást és az ércnek azonnal szép patinát ad.

Bezeredy e művét a budapesti tavasi kiállításon is bemutatatta, de nem az épületben,

mert nem fért be a Múcsarnokba. Azóta áll a szobor.

Volta idők, amikor a feledés patinát vont a költő emléke köré, még sok bajai is "fekete embernek" nevezte a szobrot, de mindig akadtak lelkes, hű élesztői is a város legnagyobb fiának.

A szobor ma friss virágos környezetben legszebb díszé a költő szülővárosának, az épülő, szépülő új Bajának.

Bárdos Ferenc

Öreg cigány a szobor alatt

Sűrű, ködteli szellő árad a Duna felől. Egyre jön, lassan ráterpeszkedik a városra. Leszáll az alkonyat is. A neon fényben úszó téli korzón csendes zsongásban sétálnak a bajai fiatalok, meg néhány az idősebbje közül.

Ölvi magas márvány talpazatáról ábrándos tekintettel szemléli a várost a költő. Az ő városát, az ő népét. Valaha ő is ezt az utcát rőtta ott lenni és tizenhat éves szerelmes lelke előtt túlvilág menny gyanánt" a szép Matildnak arca lebegett. De az is lehet, hogy a tubarózsárcu Ninácskával lejtett föl s alá, kinek fájó emléke annyi évekig ott kísértett ábrándos lelkében, ki a lantot adta a kezébe:

"A kis Ninácska, a kis öz,
Első szerelmem ő vala:
Költővé-vagy mi is vagyok?
Úgy lettem én ő általa"- énekelte róla.

Az Uránia mozi felől egy öreg cigány csoszog a szobor alá. Mélyen szántó gondredői tanúsíthatják, hogy kevés útja van már a végállomás felé. Jobb kezében a vonója, ballónáljában ütött-kopott hegedűje szorong. Letül a lépcsőaljra. Időnként felfelpislog a kivilágított ércszoborra, aztán elméláz. Lelke a hajdan játszott nótákat idézi. Hej! Hogy cifrázta, hogy keseregte azokat valamikor!... Felejté most, hogy a ruhája oly kopott, itt-ott foltos! Hogy repedt a hegedűje, hogy a vonója tépett, foszlott! Azt is, hogy már évek óta, csak részegnek kell tőle nóta...

Feláll most, majd akaratlanul fölteszi a szárazfáját, aztán húzza-amúgy szívó! a költő kedves nótáját. Húzza! Vén lelkében- óh, mily csoda!- ifjú évek tüze tombol! Neki húzza, a költőnek! Értse meg ő! Húzza, ahogyan csak bírja:

"Sírjon, ríjjon a hegedű,
Bánatom sírja..."

Páran hallják a vén cigányt, aztán többen, egyre többen gyűlnek köré kíváncsian. Ő csak húzza! Mit bánja most, mit beszélnek, dicsérik-e vagy nevetik az emberek!?

De a hamu alól fölcsapó láng gyorsan alszik. Az ő lángja is már száradt belü pilács fénye. Lecsúszik a hegedűje, a vonót is alig bírja. Ismét fáradt, megtört ember lesz belőle.

Am a tűz mit felgyújtott, a tömegben tovább izzik, egyre terjed.
- Húzza tovább! Húzza! - hallszik. S hull a pénz a lába elé: apróbb, nagyobb...mennyi...mennyi!

Ő csak nézi fenn a költőt. Hitvány pénz most nem érdekli! Neki húzta! Senki másnak! Becsületből, tisztességből. Nem lehet azt megfizetni!

Körülnéz réveteg szemmel. Aztán elindul. Nem is tudja, hová, merre. Olyan fáradt, olyan éhes. Ki csodálná? Ő messze járt. Tóth Kálmánt idézte lelke.

Amikor az alkonyatban lassan elvész kodalakja, az ércszobor - úgy tűnik - elmosolyog egy pillanatra.

Bárdos Ferenc

KALOPlasztik

Még tavalyi áron beszerezheti

a **KALOPlasztik** Kft zöldséges rekeszeit

10-es REKESZ **162,50 Ft**
595x395x150 mm

20-es REKESZ **187,50 Ft**
595x395x220 mm

Az árak az ÁFA-t is tartalmazzák.
5000 Ft feletti megrendelés esetén
árengedményt adunk.

Beszerezhető a **KALOPlasztik** Kft. telephelyén
6300 Kalocsá, Gombolyagi u. 1.
Telefon: 78-361-200, Fax: 78-361-752

BAJA A BÁCSKAI TÁJHAGYOMÁNYI GONDOLAT ŐRZŐJE

A történelmi - Trianon előtti (1920) - Monarchia, benne Magyarország és azt követő új arculatú Haza tájegységei közül kiemelkedett a b á c s k a i táj. Régi írásokban, könyvekben lapozgatva feltűnő az a hasonlatosság, ahogy egybehangozóan állítják: külön világ ez a Bácska. A halasi határból átlépve olyan tájba ér az ember, ahol különös fogalmak uralkodnak. Más itt minden: a föld, az emberek, a kultúra, az étrend, a szokások; amilyenekhez hasonló nincs másutt az országban.

Még valami fellelhető e régi megfigyelésekben: az az alig észrevehető, de meglévő, enyhe fölnyíró fakadó lekcinsnylés, amely a "zsiros" jólétekből fakadó maradiság jellemzője. Számos közszájon forgó szólás, közmondás is kapcsolódik ehhez a megállapításhoz, mely hol dülleszt a helyi patriotái mellett, hol meg pírral festi az arcokat. Csak hogy párat is említsünk: Bácska a legjobb búza hazája. A bácskai ló nemcsak a legfényesebb szőré, de a legkitartóbb állat is. A bácskai bor pártját ritkító, magát itató jóféle karcos... Az egykori bácskai virtus, amit a Baczur Gázsik, a Mokány Bercik, a Szuhogyi Edusok meg még más korhelyek fémjeleztek, aztán a mulatások, az eszem-izsomok, a nábobí dózsólések is, mind a régi Bácska voltak.

Ezek a hajdani sajátos vonások az idő múlásával lecsiszolódtak: m a i , modern, haladó, új arculatú itt is minden; akárcsak más honi tájak, Bácska is beilleszkedett a Haza gazdasági és kultúrtestébe.

A "harminckét levelű biblia" (a kártya) uralmát kiszorította a betű, a könyv, az élet célja itt már nem a "jövevény és jóvá" - mint azt Jókai Cigánybárájának bácskai zsupánja éneklé - inkább a zónagyulás, a halászlé és a sör mellett a vaskúti kudar ital remeke. A hírhedt régi pazarlás helyett az OTP-s tervezés és a betét-igyekezet lépett.

Mert megmaradt a táj bősége-gazdagsága, de realisabb elosztásban a munkával érdemesültek számára. Olyan társadalom körvonalai vannak kialakulóban, melyben az emberi értéket nem a nemzetiséghez tartozás és a ranglétra, netán a politikai pártállás, de a munkához, az alkotáshoz, a termeléshez és az újjáformálódáshoz (megújodáshoz) való hozzáadás adja.

Érdemes megállni és szétnézni e tájon, eltűnődni minden stációján (állomásán) a fejlődésnek, legyen az magas víztorny, gazdasági, művelődési centrum (központ), egysíkú sima búza vagy kukoricatenger...

Az egykori Bácska jellegzőző (fő)-városában, Baján és az egykori megyetest megmaradt községeiben-falvaiban se'szeri-se'száma a változás jeleinek. Új város- és falurészek épülnek, új utcák nyílnak, régi épülettömbök és házak tűnnek el. Helyükbe korszerűbbek emelkednek: a rohanó élet-ritmusban "fejlődő" (?) világ lehetőségei. Ugyanakkor felsikolt a jelenséggel párosult szomorú tény képe is: avittá válik, eltűnik a távoli és közeli múlt emberhez nőtt ezernyi eszköze, a régebbi életforma... sok minden, amire a jelen épült. Pedig ezeknek mentése, megőrzése a jövő számára felelős kötelesség, a közeli és távoli generációk jogos követelése (!) a ma élőkkel szemben.

Ehhez a munkához nem elég pár igyekvő, lelkes krónikás betű korrajz rögzítés, a modern technika adta számos célszerű eszközeire is szükség van: fotóra, filmre, magnetofonra, sokszorosító és adathalmozzó gépekre.

Hogy Baja a történelmi bácskai táj hagyományainak hű folytatója, múltja emlékeinek őrzője, fejlesztője, sőt! biztosítéka legyen (lehessen!), ehhez nyugodt, józan, bölcs előrelátással kell kialakítania közeli és távoli jövője célkitűzéseit.

Hogy a város az elkövetkező évek (évtizedek!) lehetőségeivel, az induló és kialakuló új világtól kapott önkormányzatban fejlődjön, szabadon élhessen, ahhoz a falai közt élő - régi és idetelepedett, talajtvert "új" lakosok - egységes "bajaiság-tudatát", "bácskai gondolkodását" kell kialakítani! Ehhez alapvető követelmény - számos mást megelőzve - minden honpolgár számára a helyi (táji) példamutató, gazdag m ű l t megismerése. Erre, mint fundamentumra (alapra) biztosan épülhet a sajátos, a páratlan adottságok sora: regék, mondák, dallamkincsek... a változatokban gazdag folklórfarmák, irodalmi és művészeti alkotások, a vegyes nemzetiségi szokások... a természet dús ajándékai: a víz, a napfény, az erdők varázsa, a fürdőparadicsomi jelleg... a viszonylagos csend és zárttság megannyi lélek-megnyilvánulások, melyeknek gyökerei kihajtva napsugárra várnak...

Hogy segítsék az új bajai "együttakarás" létrejöttét és fejlődését.

Ha régi bácskai módra kötődünk a tájhoz, benne a városhoz, akkor nem kívánczunk el innen. Az elszámzottak is visszatérnek ide: h a z a és nemcsak átfutó vendégek! Mert itt biztos jövő épül, ahol érdemes élni!, otthont építeni. Csak rajtunk múlik.

Bárdos Ferenc

Kezdhetjük előlről...

Hát mégiscsak bekövetkezett! Pártunk és kormányunk négy esztendő sikeres politizálása meghozta várva-várt gyümölcsét, egy-két hónap múlva ugyanazokat az arcokat fogjuk lépten-nyomon viszontlátni, akiktől - legalábbis mi, naiv honpolgárok azt hittük - végleg búcsút mondhattunk az első szabad választások alkalmával. Uraim! Le a kalappal Önök előtt! Ami nekik negyven év alatt sem sikerült, azt Önök tizedannyi idő alatt maradéktalanul végrehajtották, úgy hanyatlunk itten a szocik karjaiba mint a fáradt vándor a Morpheuséba, végre megpihenni, elbódulni egy kissé, ha nem négy évre, hát valamivel tovább, dehát édes Istenem, a rendszerváltás fáradalmait valamikor csak ki kell pihenni, nem?

Mert bizony hogy elfáradtunk! No persze nem a megveszekedett országépítésben, hanem csak úgy, általában. Nem tetszettek ezt észrevenni? Pedig már 90-ben is voltak, akik mondták: Hű, de fárasztóak vagytok, fiúk! Már az egész ott kezdődött, hogy száz nap elteltével még mindig csak a tétova kivagyiság problematikájával tetszettek foglalkozni: én vagyok közepem, te most jobbra állsz tőlem, azok meg ott szépen menjenek csak balra, igen, oda be a sarokba, és mukk se legyen! Mert ez így demokratikus, ha tetszik, ha nem, és hogy mi demokratikus, azt én mondom meg! Akinek meg ez nem tetszik, az veheti a kalapját, fel is út, le is út!

Na, speciál én itt már alaposan meglövédtem (meg lettem löve, nem is akárhogyan). Ugyebár azelőtt nálunk csak baloldal volt. (Ez így persze nagy marhaság, mert azonnal jön a kézenfekvő kérdés, hogy mihez képest baloldal? Hát persze, a vasedényhez képest, te pupák!) Aki meg nem a baloldalon akart hesszolni, azt jól lerendezték, kit korbáccsal, kit mézesmadzaggal, ízlés és tetszés szerint, akivel meg végképp nem lehetett bírni, azt egyszerűen elzavarták (Szelényi, Heller Ágnes, és még sokan mások), ebből is látszik, hogy a demokrácia ilyen, népi (-nemzeti) értelmezése a korábbi kurzustól sem állt olyan távol. De csitt, vissza a relativitáshoz! Szóval mi itt állunk közepem, persze a balhoz képest igenis jobboldalon, ezt pontosan onnan lehet tudni, hogy ti tőlünk balra álltok, a Torgyánék meg jobbra, ezzel a lokális determinációt akár be is fejezhetjük, aki nem hiszi, járjon utána! És mivel mi éppen közepem állunk, egyértelmű, hogy mi vagyunk a legjobbak, a legszebbek és a non plus ultra, ezért igazunk csak nekünk lehet, a Jóska majd jobbról segít, a Laci gyerek meg úgyis automatica a hónunk alá bújít, nosza, csak nyilatkoztassunk ki amúgy ex cathedra! Ezután minden csak jobb lehet, ezért vagyunk mi jobboldali centristák. (Vagy mi a szösz.) Hogy ez más demokráciákban hogy működik, arról nekünk dunsztunk: sincs, de miért is kellene nekünk, magyarabbaknak már megint a külföldet majmolnunk, amikor itt van nekünk példának a kormányzó úr főmértőségének több, mint két évtizedes regnálása. Előre a múltba! Szébb jövőt, elvtársak! (Bocsánat, ezt máskor mondták, csak úgy kicsúszott a számon.) Meg itt van továbbá lánglelkű csurkapistánk (aki már akkor javában fasiszta alapvetett, amikor D.J. még csak sima KISZ-tag lehetett, így nem olvashatta azokat az alapvető gondolatokat, melyeket zseniális drámáiról New Yorkban, Püskinéll megjelentetett), aki tőlünk ugyan kissé szélsőjobboldalra állt, de azért arany pofa, meg különben is alapító tagunk. Hogy a népség, katonaság és válogatott cigánygyerekek mit locsognak, az teljesen mindegy, kutyaugatás nem hallik az égig, egyébként is először ki kell válogatni, hogy ki az igazi magyar a tizenötmillió alattvalóból, azokkal még meg lehet ismertetni a magyarok Istenét, a maradék meg smafu, majd húzunk rájuk pufajkát és kidobolhatjuk őket a nemzeti, közszolgálati, továbbá a tőlük teljesen független és pártatlan médiában (így, magyarosan), liberálisokról viszont, mivel hogy ilyenek nincsenek, szó se essék! (Az igazi liberálisok ugyanis mi vagyunk. Még hozzá nemzetiek!) Farkasok azok is, báránybőrbe bújva, miként azt kiváló agit-prop felelősünk (miket zagyvások itt össze már megint!) oly találóan megfogalmazta (nem tudom, Turgenyev mit szólna a cím-választáshoz, ha jól emlékszem, ő írt egy opuszt Apák és Fiúk címmel, és az nekem valahogy jobban tetszett.) Ami a gazdaságot illeti, azt rokonaink, barátaink és egyéb ügyfeleink majd seperc alatt kihúzzák a slamasztikából, megy az magától is, ha nem, hát legfeljebb ellopják az egész hóbelevancot és nincs rá több gond, csak a "bélegek legyenek rendben". Ha a mikiegér netán hóbörögne, majd szépen elítéltetjük a tőle független magyar bírósággal és fizethet a kasszáján a többi törpe luciferrel együtt. Mi addig átadunk cirka hétszáz ezer telefonvonalat, félkész autópályát meg a Leszák Sanyi tudja hány tomatert, rendőrsőt, megyebet és ezzel a szociális oldal már kész is, jöhet a piacgazdaság. Jóhogy! Már lassan mindenki csak a piacon gazdálkodik, mert máshol már nem tud sem venni, sem eladni semmit, de ez még az átkos bűne, tudjuk jól. Az egészen kis gazdáknak meg nem jutott elég tejbepapi, hát majd szépen leszalámizzuk

őket, ha nagyon balhéznak, a Mór megtette, ő mehet, de a pártja az marad! Üdv rád és házad népére, te jó szántóvető! A köztársasági grószfaternak hozatunk eredeti sábeszdeklit Izraelből a Sorossal és majd jól megszóljuk érte, a Konrad féle nagyszájúakat mi is elküldjük melegebb éghajlat alá és máris itt a Kánaán, nyugodt lépések, biztos jövő, az új főmuftik, a hóbagoly jobb, mint a Muhammad Ali (ezt ő tudja a legjobban), mi kell még a biztos sikerhez? Csak győzhetünk, nem vitás. Erre puff, beüt a krach, mint a derült égből a balegyenes, hát ezeknek semmi nem elég? A lelünkét kitesszük értük és ezt kapjuk cserébe, a rút árulást? Nem, ezek teljesen elvesztették a gondolkodás luxusát, nem érdemlik meg a szabadságot, csúnya, hálátlan banda!

Aztán a főhadügyér (sic taculisses, philosophus mansisses) még mindig reszkető ajakkal odanyilatkozik, hogy egy egész ország döbbsen meg (döbbsen!) ezen a választási eredményen. (Más tézisa, hogy ezen a kijelentésen viszont a szerző döbbsen akkorát, hogy a Fülöp-szigetektől 5.6-tal jelezte vissza a szeizmográf. Ő ugyanis úgy értesült, hogy ez az eredmény az egész ország produktuma. Amennyiben ez téves információ, így annak két lehetséges magyarázata van:

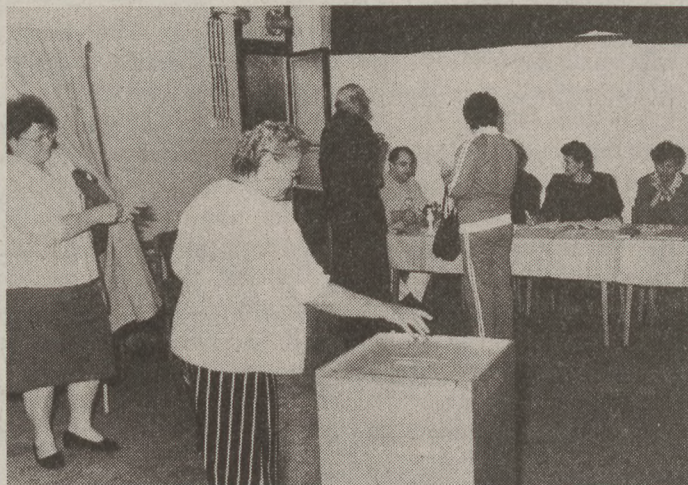
1. a tömegkommunikáció már megint hazudott?.
2. egész ország = MDF, azaz extra Bem tér non est vita.

Az első válasz empirikus alapon evidensnek látszik, de jelen esetben ennek valószínűsége a nullához közelít. A második válasz most szerintem kizárható, mert ha csak Budán maradunk, akkor a szomszédos Baththyány téren is elég nagy lehet a forgalom manapság. Marad tehát a költői kérdés: Kérem szépen, kinek van itt mumpsza? (Dr. Bubo) (mellesleg szólva a mai magyar folklór már csak ilyen, kissé túlkarikíroz, ugyanakkor koránt sem ellenséges, inkább bensőségesen lekezelő, haha!) Nagyvonalúan gratulál a győzteseknek, majd, hogy eme emberi gesztusát megfelelően ellensúlyozza, mindjárt kijelenti, hogy teljes hat hónapos tapasztalatát szeretné megosztani az újonnan kinevezett miniszterelnökkel, meg egyúttal adna néhány utasítást is, ha már arra jár, a jövőre vonatkozóan. Bevallom, ezt sem értem kristálytisztán. Anynyi konzekvenciát viszont képes vagyok leszűrni, hogyha a bagolysemű Pallas Athene ezt hallaná, azonnal negligálna a baglyot, mint kedvenc madarát és választaná helyette mondjuk a töviszúró gébicset, bármilyen röhejesen hangzik is.

Külgyminiszterünk (a nép ajkán csak Mekk Mester) kerekperek kijelenti, hogy a magyar külpolitikai stabilitására az ő személye a garancia. Nos, ha az úr történetesen nem az lenne, ami, hanem mondjuk porszivó ügynök és saját garanciával próbálná rámszóni az árúját, én nagyon szépen megköszönném, de nem kérnék belőle. Tessék talán a szomszédban, Milosevic úrnál kopogni, ő talán vevő rá. Nemzeti igricünk, a lakiteleki vátesz újfent végigviharzott az országon és mindenkit gyorsan végig kérdezett (én sajnos már megint nem voltam otthon), hogy mi volt ez az egész kravál, a teremburáját, hát meg is kapta a választ, hogy az egész egy nagy tévedés, szánjuk-bánjuk eltévelyedésünket és a következő fordulóban az MDF jelöltek legalább 123 %-a fog a parlamentbe kerülni, legyen a tanúnk maga Sztahanov elvtárs, a győzelem most már kétségtelen.

Belső ügyeink szolgálója viszont hallgatagnak mutatkozik. Lehetséges, hogy még mindig az exit poll jelentésén tépelődik? Ez olyan volt, mint mikor én egyszer megboldogult sógoromnak azt találtam mondani, hogy Kodály Zoltán a Psalmus Hungaricum 1922-ben szerezte. Erre ő csodálkozva kérdezte: És még mindig él? De félre a tréfával, végül is az ő éberségén múlik, hogy semmiféle imperialista cselofogás ne mételyezhesse a magyar lelkeket, még akkor sem, amikor már leadták voksukat. Várhatjuk immár bizvást a következő fordulót. Hogy nagy fordulat az elsőhöz képest nem várható, ez szinte bizonyos, legfeljebb a damaszkszi úton fog megnőni a forgalom, függetlenül attól, hogy valakit Pálnak hívnak vagy mondjuk Tamásnak. Közismert publicistánk azt írja, hogy ezen ő már csak röhögni tud. Négy teljes évig dühöngött, de most felszállt a lila köd, lehet fújni egy nagyot és gyorsan elfelejteni ezt az egészet. Legyen neki igaza! Szeretnék én is fújni egyet, de egyelőre szomorú vagyok. Mélységesen. Kezdhethük előlről.

Elek Péter

Orbán nap

Szerényebben a megszokottnál

Borral locsolják Orbán szobrát

Az idén ugyancsak gondot okozott a hajósiaknak az Orbán napi ünnepség napjának kiválasztása, ugyanis május 15-e túl korán volt, 29-én választás lesz. A Pünkösöd 22-ére esett és ezen a napon a német vendégek is kevesebben jöttek az ünnep miatt.

Így aztán az idén az Orbán napi rendezvény szerényebb volt a szokásosnál. Megtartották a borversenyt, meglocsolták az Orbán szobrot borral. Aki ott volt, jól érezte magát.

Sz.F.

SHELL

HIVATALOS NAGYKERESKEDÉS

NAGYKERESKEDELMI ÁRON KISZOLGÁLUNK:

* szerelő műhelyeket * szervizeket * viszonteladókat *
* kistüzemeket * magánszemélyeket *
kis- és nagytételben * hordós kivételben is

INGYENES HÁZHOZZÁLLÍTÁS

AUTÓSOK - MOTOROSOK BOLTJA
BAJA, ATTILA U. 23. TEL/FAX: (79) 321-825

Víz- és gázszereplést,
karbantartást vállalok.

PAPP FERENC

Baja, Monostori út 9.

Kettős halállal végződött a kamionbaleset

folytatás a címlapról

A két szerencsétlenül járt ember Harkányból tartott hazafelé, két barátjával együtt, egy Ladában. Valószínűleg a kamionosok intették le a kocsit, és jelezték, hogy eltévedtek, keresik a Baja felé vezető utat. Majsztrovics György és Bánóczki Zsolt átültek a teherjármű vezetőfülkéjébe, hogy mutassák az utat a görögöknek.

Nem sokat utazhattak, talán csak 10-12 kilométert, és sajnos ez lett az utolsó útjuk. Pörboly és Baja között eddig ismeretlen okokból a kamion áttörve az út melletti, menet irány szerinti jobb oldali védőkorlátot, több fát elsodorva a mintegy öt méter mély árokba zuhant. A tartály az ütközést következtében felhasadt, és a rendkívül gyúlékony etilacetát lángra lobbant.

A szemtanúk szerint óriási detonáció mellett emeletnyi magas lángnyelvek törtek a fák koronájáig. A kamion vezetője és társa csodával határos módon kikerült a pokollá vált fülkéből, és a

A tartály teljesen eldeformálódott

**Máig sem tisztázták, mi okozta a tragédiát. A forgalom mérsékelte volt, az út sem kanyarodott jelentősen...
Jövő heti számbunkban talán lehetőségünk lesz megszólaltatni a sofőrt.**

helyszínre érkező mentősök a bajai kórházba szállították őket. A tűzoltók 21 óra 43 perckor kapták meg a bejelentést, és nem sokra rá II-es fokozatú riadó elrendelése mellett kezdtek meg az oltást.

Számítani lehetett mérges gázok keletkezésére, és állandó volt a robbanásveszély. Különleges szerek alkalmazásával, gázálcban küzdöttek a lángokkal. Az oltást éjjel után egy órákor fejezték be, a területet még hosszabb ideig lezárva tartották, hiszen a felgyülemlett gáz könnyen belobbanhatott volna. A környezetvédelmi szakemberek a baleset után közvetlenül vizsgálták a szennyeződések mértékét.

Rutinos, több évtizedes gyakorlattal rendelkező kamionsofőrrel jártunk a helyszínen, aki a terepet látva elmondta, hogy a balesetet minden valószínűség szerint az okozta, hogy az ártéri híd enyhé bukkanóját a kamion nagy sebességgel közelítette meg (ebben nyilván közrejátszott, hogy a sofőr nem ismerte az útszakaszt), és a meglóduló szerelvény kormányozhatatlanná tette a járművet. Mindenesetre bizonyosat csak a volánál ülő sofőr tudna mondani. Amennyiben arra lehetőségünk nyílik, megkíséreljük őt megszólaltatni, és a vele készült interjút közölni fogjuk.

A szörnyű tragédia megdöbbentette a környék lakosságát, a gyászoló családokkal együttérző emberek a mai napig értetlenül állnak a két fiatal ember értelmetlen halálának ténye előtt.

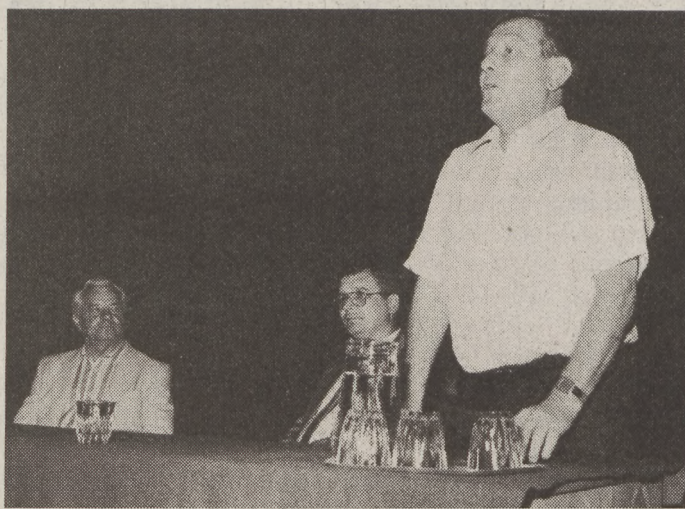

Ezek a fák fogták meg a kamiont...

A roncsokat másnap elszállították

Keleti György Vaskúton

Dr. Vámos Ferenc, Dr. Kristóf István és Keleti György

Nem csalódott az a közönség, amelyik meghallgatta Keleti György tájékoztatóját a Vaskúti Művelődési Házban.

Dr. Vámos Ferenc vaskúti polgármester megnyitja a bemutató rövid programismertetésével Dr. Kristóf István, a 9. választókerület képviselő-jelöltje, majd Keleti György az MSZP parlamentbe juttatott képviselője a választókat érdeklő kérdésekre válaszolt. Mint mondotta, még máig sem tisztá-

ztak Horn Gyula balesetének körülményei.

A kisebbségek kirekesztése a Parlamentből szintén kérdés volt.

Hazánk jelenlegi katonai erejéről elmondta, hogy semmi-vel sem gyengébb mint a körülöttünk lévő szlovák, román vagy a volt jugoszláv haderő. Természetesen még sok más téma is felvetődött.

A találkozót sikeresnek mondhatjuk.

Sz.F.

Agylomtalanítás

Gyalogfirkász

Amikor az ötödik szerkesztőjeget is hiába kerestem fel már, valahogy keresztbe állt bennem az útó. Keljfeljancsit játszik itt minden? Értékzavaros idő, ossziáni jóvendölések. Olcsó eszközzé vált a betegség a prostitúció. A szellemi elkurvulás meg napi jelenség. Talmi irományok garmadája lát napvilágot, noha az igényesség még a minap is rang volt. Ez a fenenagy demokrácia felkészületlenül érte a többséget. A tisztességesebb tollforgatók - ha el nem is némultak - alig jutnak fórumhoz. A hozzáértők egyfajta ötletről beszélnek, ami nem csak a napi sajtóban, de az irodalomban, mitöbb a zenében és a képzőművészetben is felütötte a fejét. A szorongás alighanem kortűnet. Heideggeri módon. Vajon tehetek-e ellene? Vajon elejét vehetem-e személyiségem felfeslésének? Kérdés, kérdés hátán. A közérkölcseire kényes ember - szőttem tovább a gondolatot -, vagy kidolgozza (egyéni bejáratú!) önvédelmi stratégiáját, vagy nekimegy a falnak. Ha egyik sem működik, marad a szorongás? Az a fajta, amelyben Heidegger szerint a semmi legjobban tettenérhető? Gyomromban egyre dagadt a gombóc. Hát akkor Csehov! Elő Csehovval! Ő tudta, hogy csak a mindennapi nyájemberek egészségesek. Csak a nyájembert nem érdeklí az ideges korra, a kimertülésre, az elfásultságra s effélékre vonatkozó megoldás(ok). Akiket pedig izgat, akik... Nem voltam képes továbbvinni a gondolatot. A szőke Margo arca villant fel előttem, majd mindenhol kerek sziluetije üszött be - képzetem képsíkijára.

Láttam, amint a buja szerkesztőjegeti titkárnő cigarettára gyújt.

-bb-

Néhány szó Duray Miklósról

Mostanában erősen foglalkoztatja a magyarországi és szlovákiai magyar közvéleményt Duray Miklós, az Együttélés politikai mozgalom elnöke. Szent-Iványi István, a jelenlegi legnagyobb magyarországi ellenzéki párt, a Szabad Demokraták Szövetsége külpolitikai szóvivője jelentette, hogy Duray Miklós beavatkozik a magyar választási kampányba.

A szóvivő szerint Duraynak abban is része volt, hogy viszszaemlékeztek a szabaddemokraták miniszterelnök-jelöltjének, Kuncze Gábornak szóló meghívást négy dél-szlovákiai község főpolgármestereinek aláírás-

sával. Kuncze Gábornak az 1848-as forradalom emlékünnepe, március 15-re kellett volna Szlovákiába érkeznie, ami egyébként magyar nemzeti ünnep is. Duray Miklós azonban tagadta, hogy ő lenne a meghívás visszavonásának hátterében, és azt mondta az Új Szó pozsonyi napilap munkatársának, hogy ezt a tényt csak valaki politikailag fel akarja használni ellene.

Duray már akkor feszültséget teremtett, amikor a budapesti televízióban a Magyar Szocialista Párt ellen nyilatkozott, és ezt fokozta azzal, hogy kijelentette: ha a szlovákiai ma-

gyarok részt vehetnének a magyarországi májusi parlamenti választásokon, 60-70 százalékuk a jelenlegi magyar kormánykoalíció vezető pártjára, a Magyar Demokrata Fórumra szavazna.

Ez az állítása többek között az Új Szó részéről is tiltakozást váltott ki. A lap kommentátora szerint amíg a jelenlegi magyar kormány egyetlen olyan külpolitikai lépést sem tett, amely elősegítette volna a magyar-szlovák közeledést, addig a magyarországi ellenzéki pártok - az SZDSZ, de még a Magyar Szocialista Párt is - egyértelműen kinyilvánították az utóbbi egy év folyamán, hogy ha kor-

Kitekintő

mányra jutnak, készek szerződést kötni a magyar-szlovák határ abszolút sérthetlenségéről a szlovákiai magyarok jogainak garantálása ellenében.

Duray hűsége a Magyar Demokrata Fórumhoz egyéni szempontból és szűkebben értelmezett pártszempontból érthető - a hűségnek ideológiai és anyagi gyökerei vannak -, a szlovákiai magyarok politikájának viszont ez a szervilitással határos hűség sokat árt.

Fordította: LIPCSEYNÉ BÁNFALVI JÚLIA

Pravda (Szlovákia), 1944.

Szerdától

(még) drágább a benzin

Hetek óta hallani mende-mondákat a benzin amúgyis borsos árának emeléséről. A híreszteléseket az autósok többsége kétkedve fogadta, hiszen köztudott, hogy az üzemanyag ára hazánkban a jövedelmekhez képest így is a csillagos eget ostromolja. Mint oly sokszor, most is bebizonyosodott: nem zörög a haraszt, ha a szél nem fújja... Hétfőn délután jelentették be hivatalosan, hogy

szerdától, azaz elsejtelől a MOL Rt. kútjain átlagosan 2 forinttal többet kell fizetni a benzínért. Az áremelés kiváltó okok között a világpiac-árakban bekövetkezett változásokat, valamint a belföldi adók és terhek növekedését nevezték meg.

A keserű pohár tartalmát cseppet sem édesíti az a bejelentés, mely szerint július elsejétől újabb áremelés várható.

Lapzárta

